

Briuselis, 2020 m. balandžio 24 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija pakeičia
2018 m. spalio 24 d. pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR NATŪRALAUS MINERALINIO VANDENS EKSPLOATAVIMO IR PATEIKIMO RINKAI ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d.³ Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė⁴.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su pateikimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁵, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (A dalis). Šiame pranešime taip pat paaiškinamos tam tikros atitinkamos Susitarimo dėl

---

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Iki 2020 m. liepos 1 d. pereinamasis laikotarpis gali būti vieną kartą pratęstas ne ilgiau kaip 1 arba 2 metams (Susitarimo dėl išstojimo 132 straipsnio 1 dalis). Kol kas Jungtinės Karalystės vyriausybė yra atmetusi galimybę pratęsti tą laikotarpį.

⁴ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁵ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

išstojimo nuostatos dėl atsiskyrimo (B dalis) ir taisyklės, Šiaurės Airijoje taikytinos pasibaigus pereinamajam laikotarpiui (C dalis).

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama įvertinti, ar jiems reikia naujo pripažinimo, kad patektų į rinką.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariami kiti ES maisto srities teisės aktų, įskaitant ES maisto srities teisės aktų bendrųjų principų reglamentą, aspektai.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁶.

A. TEISINĖ PADĖTIS, KURI SUSIKLOSTYS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikoma⁷ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/54/EB dėl natūralaus mineralinio vandens eksploatavimo ir pateikimo į rinką (nauja redakcija)⁸. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

pagal Direktyvos 2009/54/EB 1 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 2 straipsnį vanduo gali būti Sąjungoje pateikiamas rinkai kaip natūralus mineralinis vanduo tik jei, *inter alia*, atitinka šias sąlygas:

- kai vanduo gaunamas iš valstybės narės žemės gelmių, tos valstybės narės atsakinga institucija yra jį pripažinusi natūraliu mineraliniu vandeniu pagal Direktyvą 2009/54/EB;
- kai vanduo gaunamas iš trečiosios šalies žemės gelmių, kurios nors valstybės narės atsakinga institucija yra jį pripažinusi natūraliu mineraliniu vandeniu pagal Direktyvą 2009/54/EB.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui

- vanduo, gaunamas iš Jungtinės Karalystės žemės gelmių ir Jungtinės Karalystės pripažintas natūraliu mineraliniu vandeniu, yra gaunamas iš trečiosios šalies

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_lt

⁷ Dėl Direktyvos 2009/54/EB taikymo Šiaurės Airijai žr. šio pranešimo C dalį.

⁸ OL L 164, 2009 6 26, p. 45.

žemės gelmių ir jo nebeleidžiama importuoti į Sąjungą kaip natūralaus mineralinio vandens, jei jo natūraliu mineraliniu vandeniu nepripažins kitos valstybės narės atsakinga institucija;

- vandens, gaunamo iš trečiosios šalies (kitos nei Jungtinė Karalystė) žemės gelmių ir Jungtinės Karalystės atsakingos institucijos pripažinto natūraliu mineraliniu vandeniu, nebeleidžiama importuoti į Sąjungą kaip natūralaus mineralinio vandens, jei jo natūraliu mineraliniu vandeniu nepripažins kitos valstybės narės atsakinga institucija.

B. ATITINKAMOS SUSITARIMO DĖL IŠSTOJIMO NUOSTATOS DĖL ATSISKYRIMO⁹

Susitarimo dėl išstojimo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė, kuri iki pereinamojo laikotarpio pabaigos buvo teisėtai pateikta rinkai ES arba Jungtinėje Karalystėje, gali būti toliau tiekiamą ES arba Jungtinės Karalystės rinkai ir judėti iš vienos rinkos į kitą, kol ji pasieks galutinį vartotoją.

Ta nuostata besiremiančiam ekonominės veiklos vykdytojui tenka pareiga atitinkamu dokumentu įrodyti, kad prekė buvo pateikta ES arba Jungtinės Karalystės rinkai iki pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁰.

Toje nuostatoje *pateikimas rinkai* – tai pirmas prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį ar neatlygintinai¹¹. *Prekės, skirtos platinti, vartoti arba naudoti, tiekimas* – tai, kad, „pasibaigus gamybos etapui, esama pagal individualius požymius identifikuojama prekė yra dviejų ar daugiau juridinių arba fizinių asmenų rašytinio ar žodinio susitarimo dėl su atitinkama preke susijusios nuosavybės teisės, bet kurios kitos turtinės teisės arba valdymo perleidimo dalykas arba yra juridiniam arba fiziniam asmeniui ar asmenims pateikto pasiūlymo sudaryti tokį susitarimą dalykas“¹².

Pavyzdys. Atskiras iš Jungtinės Karalystės žemės gelmių gauto ir Jungtinės Karalystės pripažinto natūralaus mineralinio vandens butelis, iki pereinamojo laikotarpio pabaigos parduotas Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiam didmenininkui, ir toliau gali būti platinamas ES.

⁹ Jei atskiras maisto produktas iki pereinamojo laikotarpio pabaigos pardavimui, įskaitant siūlymą parduoti arba kurį nors kitą jo perdavimo būdą, nemokamai ar už pinigus, buvo laikomas Europos Sąjungoje, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui šios maisto produkto atsargos gali būti parduodamos, platinamos arba perleidžiamos Europos Sąjungoje (žr. Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 punkte pateiktą apibrėžtį: „pateikimas į rinką – tai maisto arba pašarų laikymas pardavimui, įskaitant siūlymą parduoti arba kurį nors kitą jo perdavimo būdą, nemokamai ar už pinigus, ir pats pardavimas, paskirstymas bei kitos jo perdavimo formos“).

¹⁰ Susitarimo dėl išstojimo 42 straipsnis.

¹¹ Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio a ir b punktai.

¹² Susitarimo dėl išstojimo 40 straipsnio c punktas.

C. TAISYKLĖS, ŠIAURĖS AIRIJOJE TAIKYTINOS PASIBAIGUS PEREINAMAJAM LAIKOTARPIUI

Po pereinamojo laikotarpio pabaigos taikomas Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos¹³. Protokolui dėl Airijos ir Šiaurės Airijos turi periodiškai pritarti Šiaurės Airijos Teisėkūros Asamblėja, o pradinis taikymo laikotarpis trunka 4 metus nuo pereinamojo laikotarpio pabaigos¹⁴.

Pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos tam tikros ES teisės nuostatos taip pat taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje. Be to, Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos ES ir Jungtinė Karalystė susitarė, kad tiek, kiek ES taisyklės taikomos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje, Šiaurės Airija bus laikoma valstybe nare¹⁵.

Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nustatyta, kad Direktyva 2009/54/EB taikoma Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir jos teritorijoje¹⁶.

Tai reiškia, kad turi būti laikoma, jog šio pranešimo A ir B dalyse nuorodos į ES apima nuorodas ir į Šiaurės Airiją, o nuorodos į Jungtinę Karalystę yra tik nuorodos į Didžiąją Britaniją.

Konkrečiau, tai reiškia, *inter alia*, kad:

- Šiaurės Airijos rinkai teikiamas natūralus mineralinis vanduo turi atitikti Direktyvą 2009/54/EB;
- iš Šiaurės Airijos į ES įvežamas natūralus mineralinis vanduo nėra importuojamas natūralus mineralinis vanduo (žr. A skirsnį);
- iš Didžiosios Britanijos į Šiaurės Airiją įvežamas natūralus mineralinis vanduo yra importuojamas natūralus mineralinis vanduo (žr. A skirsnį);
- Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, ir toliau pagal Direktyvą 2009/54/EB pripažįsta vandenį, gaunamą iš Šiaurės Airijos žemės gelmių¹⁷.

Tačiau pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos Jungtinei Karalystei, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, nenumatyta galimybė:

- dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo ir formavimo procese;

---

¹³ Susitarimo dėl išstojimo 185 straipsnis.

¹⁴ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 18 straipsnis.

¹⁵ Susitarimo dėl išstojimo 7 straipsnio 1 dalis kartu su Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsnio 1 dalimi.

¹⁶ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 5 straipsnio 4 dalis ir to protokolo 2 priedo 33 skirsnis.

¹⁷ Protokole dėl Airijos ir Šiaurės Airijos nenumatytas Jungtinės Karalystės, kiek tai susiję su Šiaurės Airija, autorizacijos pripažinimas ES (Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą). Vis dėlto šiuo atveju taikoma Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies antra pastraipa.

- pagal Direktyvą 2009/54/EB pripažinti vandenį, gaunamą iš trečiųjų šalių žemės gelmių¹⁸.

Maisto saugai skirtoje Komisijos svetainėje pateikiama bendra informacija apie natūralaus mineralinio vandens eksploatavimo ir pateikimo rinkai taisykles (https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/mineral_waters_en).

Europos Komisija
Sveikatos ir maisto saugos generalinis direktoratas

---

¹⁸ Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 7 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa.